

de waterzuiverings- maatschappijen en de financiële implicaties

R. Devadder,

Eerste adviseur bij de

Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken

Inleiding

De wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging betekende de doorbraak in België voor de organisatie van de waterzuivering en het waterzuiveringsbeleid in het algemeen.

Oorspronkelijk voorzag voornoemde wet in de oprichting van drie Waterzuiveringsmaatschappijen voor het ganse land, namelijk één voor het Kustbekken, één voor het bekken van de Schelde en één voor de bekken van Maas, Seine en Rijn. Per bekken was aldus een autonome gedecentraliseerde instelling voor de waterzuivering voorzien.

Thans is de afvalwaterzuivering volledig geregionaliseerd, zodat voortaan elk van de drie gewesten (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) autonoom de structuren voor de waterzuivering binnen dat gewest bepaalt.

De wet van 1971 werd dan ook gewijzigd door het dekreet van 18 december 1980 dat de oprichting voorziet van twee maatschappijen over gans het Vlaamse land, namelijk de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken (WZK) bevoegd voor de Provincie West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen (het Meetjesland) en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij (VWM) voor de rest van het Vlaamse Gewest.

De eerste maatschappij is in werking sedert 16 juni 1975, de tweede sedert 28 oktober 1981. De bestuursorganen van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij zijn samengesteld. De beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve stelt in dat verband, dat het operationeel maken van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij tot de prioriteiten behoort.

Het is pas wanneer beide maatschappijen de hun door de wet en de uitvoeringsbesluiten opgedragen taak, zullen kunnen uitvoeren, dat het mogelijk zal zijn een echt waterzuiveringsbeleid in het Vlaamse land te ontwerpen en uit te voeren.

Deze nota behandelt de verschillende financiële middelen die de waterzuiveringsmaatschappijen ter beschikking staan om dit beleid te ondersteunen. In drie hoofdstukken worden achtereenvolgens het maatschappelijk kapitaal, de toelagen voor de investeringsuitgaven en tenslotte de werkingskosten toegelicht.

I. Kapitaal

Overeenkomstig artikel 9 van de wet van 26 maart 1971, zijn de maatschappijen 'publiekrechtelijke verenigingen' waarvan deel uitmaken :

1° de provincies waarvan het grondgebied geheel of gedeeltelijk tot het gebied van de maatschappij behoort. Het gebied werd omschreven bij KB van 26 juli 1972, gewijzigd bij KB van 9 maart 1981 ;

2° de openbare instellingen die oppervlaktewater winnen voor distributiedoeleinden en waarvan de watervang in het gebied van de maatschappij gelegen is ;

3° de vervuilers, namelijk de ondernemingen (a) waarvan het afvalwater een grotere verontreinigende belasting heeft dan het bij KB van 23 januari 1974 bepaalde minimum, namelijk 5.000 eenheden en (b) die de behandeling ervan aan een zuiveringsinstallatie van de maatschappij opdragen omdat zij zelf niet voor de zuivering van hun afvalwater wensen in te staan.

Aldus heeft de wetgever de participatie van de privé-sektor in de waterzuiveringsmaatschappijen willen verzekeren.

Op het *maatschappelijk kapitaal* van de waterzuiveringsmaatschappijen dient bijgevolg ingeschreven, bij de oprichting of bij de toetreding, door :

(a) de provincies, naar evenredigheid van het aantal inwoners van de provincie die in het gebied van de maatschappij verblijven, zoals dit blijkt uit de jongste officiële opgave van het bevolkingscijfer van het Rijk, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad ;

(b) de waterdistributiemaatschappijen, naar evenredigheid van het opgenomen volume water, uitgedrukt in kubieke meters per jaar, gedeeld door 350 ;

(c) de hoger bedoelde ondernemingen, naar evenredigheid van hun verontreinigende last, uitgedrukt in eenheden verontreinigende belasting (inwonerequivalenten).

De waterdistributiemaatschappijen en ondernemingen die niet meer in termen van de toetredingsplicht vallen, verkrijgen de *terugbetaling* van hun kapitaalbijdragen binnen 18 maanden te rekenen vanaf de aanvraag.

Overeenkomstig de koninklijke besluiten tot vaststelling van de Statuten van de WZK (KB 9 april 1975) en van de VWM (KB van 17 april 1981) zijn de inschrijvingsbedragen voor beide maatschappijen berekend op basis van een grondbedrag van 50,— F :

(1°) per inwoner van de provincie, die in het gebied van de maatschappij verblijft, wat de provincie aangaat ;

(2°) per volume van 350 m³ opgenomen oppervlaktewateren per jaar wat de instellingen betreft, met dien verstande dat in aanmerking wordt genomen het volume dat voorkomt op de jongste statistieken van de dienst der waterleidingen, die afhangt van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

(3°) per eenheid verontreinigende belasting wat de ondernemingen aangaat, met dien verstande dat in aanmerking wordt genomen de verontreinigende belasting vastgesteld aan de hand van de gegevens betreffende het jongste afgesloten boekjaar.

Wat meer bepaald de ondernemingen betreft : in principe dient de kapitaalsdeelname berekend op grond van

analyses, waarbij de verontreinigende last nauwkeurig wordt gemeten en dit volgens de formule bepaald in artikel 1 van het ministerieel besluit van 15 februari 1974, gewijzigd bij besluit van 16-12-1981, waarbij rekening wordt gehouden met het gemiddeld volume geloosde afvalwater tijdens de maand van de grootste bedrijvigheid van het jaar en met de gemiddelde totale oxydeerbaarheid.

Tot 31 december 1982 wordt echter een vereenvoudigde methode toegepast waarbij gebruik gemaakt wordt van omzettingcoëfficiënten. De verontreinigende last wordt aldus bepaald aan de hand van een formule, waarin voorlopig de produktie en de tewerkstellingsgraad als criteria gelden.

De vennoten storten binnen de 30 dagen vanaf de publikatie van de inschrijvingsbedragen, één vijfde ; de rest nadien op verzoek van de Raad van Beheer.

De *verhogingen van het maatschappelijk kapitaal* geschieden bij beslissing van de algemene vergadering, door verhoging van het grondbedrag van 50,— F.

Op de verhogingen van het maatschappelijk kapitaal wordt ingeschreven door alle vennoten ; bij deze gelegenheid worden hun respectieve aandelen in het gezamenlijk kapitaal opnieuw berekend op grond van bovengenoemde omslagcriteria toegepast op de datum van de kapitaalverhoging.

Werd het kapitaal niet verhoogd binnen een periode van vijf jaar van de kapitaalvorming of na een vorige kapitaalvorming, dan worden de respectieve aandelen van elke vennoot opnieuw berekend op grond van de omslagcriteria die gelden aan het einde van die periode. Terugbetaling van het kapitaal ingevolge de vermindering van het aandeel van een vennoot na herberekening, geschiedt binnen de 9 maanden vanaf het KB tot herziening van de inschrijvingsbedragen.

Als *beginkapitaal* voorziet de wet een bedrag van 10 miljoen F, te stellen door het Rijk binnen de 3 maanden na de eerste algemene vergadering.

Wat meer bepaald de *toetredingsplicht* betreft van de ondernemingen, is er ons inziens een tegenstrijdigheid tussen bovenstaande wetsbepalingen en de koninklijke besluiten van 16 april 1975 en van 7 juli 1981 die het aandeel van de vennoten vaststellen in het kapitaal respectievelijk van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken en de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. Inderdaad, artikel 9 van de wet stelt de toetredingsvoorwaarden duidelijk positief, namelijk :

(1°) een verontreinigende last boven een bepaald minimum (5.000,— IE) en

(2°) de behandeling van het afvalwater toevertrouwen aan de overheid.

De voornoemde koninklijke besluiten stellen echter twee negatieve voorwaarden waarbij de zaken gewoon omgekeerd worden, vermits de ondernemingen :

(1°) zelf het bewijs moeten leveren dat zij beneden het gestelde minimum blijven. Hoe zullen die ondernemingen dat bewijzen ? Bovendien geldt volgens het KB dergelijke verplichting ook voor de ondernemingen die lozen in oppervlaktewateren. Het heeft helemaal geen zin dat zelfzuiverende ondernemingen laten weten dat zij beneden de 5.000,— IE lozen ;

(2°) zelf binnen de 6 maanden vanaf de stichting van de waterzuiveringsmaatschappij moeten laten weten dat zij de

behandeling van hun afvalwater *niet* aan de overheid zullen toevertrouwen. Meer duidelijkheid hierover is ten zeerste gewenst.

Hieronder volgt de kapitaaltoestand van de beide Waterzuiveringsmaatschappijen. Deze kapitalen werden vastgesteld bij koninklijk besluit.

KAPITAAL

	Totaal	Gestort (1/5)
1° WZK (a)	46.190.550,—	
1. Provincies (KB 16-4-75)		
West-Vlaanderen	28.754.000,—	5.751.000,—
Oost-Vlaanderen	4.371.000,—	874.200,—
2. Waterdistributiemaatschappijen		
Regie Ieper (KB 16-4-75)	209.000,—	41.800,—
Nationale Maatschappij (KB 7-6-78)	332.000,—	66.400,—
3. Ondernemingen (clf)		
(KB 23-9-76 - 12-4-77)	12.524.550,—	954.400,—

	Totaal	Gestort
2° VWM (KB 7-7-1981)	240.936.000,—	
1. Provincies	223.870.750,—	
2. Waterdistributiemaatschappijen		
Antwerpse Waterwerken	16.259.000,—	
Nationale Maatschappij	805.000,—	
3. Ondernemingen :		
nog niet vastgesteld.		

(a) Ingevolge de uitbreiding van het ambtsgebied tot de ganse provincie West-Vlaanderen, dient het kapitaal WZK ceerlang herzien.

II. Toelagen voor de investeringsuitgaven

Eén van de belangrijkste opdrachten van de maatschappijen is het afvalwater te verzamelen en te zuiveren om het daarna af te voeren naar de waterlopen.

De Vlaamse Executieve draagt financieel bij in deze investeringsuitgaven van de Waterzuiveringsmaatschappijen, hetzij door toelagen om niet bij de uitvoering van de werken, hetzij door deelneming in de lasten van rente en aflossing van de leningen die de maatschappijen hebben opgenomen voor de financiering van hun werken.

Het bedrag van deze toelagen is vastgesteld op 100 pct van het bedrag der investeringen. Aldus worden o.m. toelagen verleend voor :

zuiveringsinstallaties, rioolgemalen en kollektoren, zowel nieuwbouw als verbouwing en aanpassing ;
 uitrustingsgoederen, reserve- en wisselstukken, vereist voor de rationele en de veilige werking van de installaties ;
 studiekosten ;
 verwerving van de nodige gronden.

Voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken worden de voorwaarden en de modaliteiten voor de toekenning van deze toelagen zeer uitvoerig geregeld door het Koninklijk Besluit van 20 december 1976.

Vóór de oprichting van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, waren in het overige deel van het Vlaamse Gewest de gemeentebesturen bevoegd om de zuiveringsinstallaties en bijhorende werken uit te voeren. Het koninklijk besluit van 20 december 1976, tot wijziging van het besluit van de Regent van 2 juli 1949 betreffende de staatsuitsluiting voor werken van de ondergeschikte besturen, regelde het verlenen van de toelagen aan de gemeenten voor deze werken.

Dit besluit is thans vervangen door het koninklijk besluit van 23 juli 1981 dat de subsidiëring regelt van allerlei werken uitgevoerd door ondergeschikte besturen.

Daarin wordt o.m. ook de betoelaging bepaald voor werken tot het bouwen, vergroten of verbouwen van zuiveringsinstallaties en bijhorende werken, ook deze uit te voeren door de waterzuiveringsmaatschappijen, die in dit besluit als 'ondergeschikte besturen' worden beschouwd.

Daarbij valt op te merken dat het eerste geciteerde besluit van 20 december 1976 betreffende de betoelaging van de werken uitgevoerd door de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken niet uitdrukkelijk werd opgeheven.

Wat hierboven is uiteengezet over de regeling voor het toekennen van toelagen aan de Waterzuiveringsmaatschappijen, kan wellicht ingewikkeld lijken. De toepassing van deze reglementering in de praktijk is nog veel moeilijker en leidt ongetwijfeld tot rechtsonzekerheid.

Immers, ofschoon het bedrag van de toelagen door voormelde besluiten eenvormig vastgesteld werd op 100 pct van het bedrag der investeringen, verschilt het voorwerp van de investeringen, zoals nader omschreven in beide besluiten, zeer grondig. Zo worden bijvoorbeeld de betalingen die eventueel verschuldigd kunnen zijn voor de overname van gemeentelijke zuiveringsinstallaties, betoelaagd aan de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken maar niet aan de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. De procedure voor het bekomen van de toelagen is gedetailleerd beschreven voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken. Dit is evenmin het geval voor de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij.

Het is bijgevolg wenselijk en noodzakelijk om de betoelaging van de investeringsuitgaven voor de twee waterzuiveringsmaatschappijen op dezelfde wijze in een afzonderlijk besluit te regelen.

Daarin kunnen eveneens een aantal maatregelen worden opgenomen om de moeilijkheden op te lossen voor de betoelaging van de zuiveringswerken die door talrijke gemeenten of interkommunale verenigingen werden uitgevoerd, en zelfs nu nog worden uitgevoerd, in een overgangperiode vanaf de inwerkingtreding van de wet van 26 maart 1971, die alle bevoegdheden inzake afvalwaterzuivering aan de gemeenten ontnemt, tot de oprichting en de werking van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij.

III. Werkingskosten

Zoals reeds gezegd zijn de Waterzuiveringsmaatschappijen autonome gedecentraliseerde maatschappijen met een eigen financieel-ekonomisch beleid.

Overeenkomstig art. 19 van de wet van 26 maart 1971 moeten zij zelf hun kosten bestrijden van beheer en

werking, met inbegrip van de kosten van exploitatie, onderhoud en afschrijving van de installaties. Deze kosten worden uitsluitend gedekt door de bijdragen van :

(1°) de geassocieerde provincies ;

(2°) de ondernemingen waarvan het afvalwater, behandeld in een installatie van de waterzuiveringsmaatschappij, een verontreinigende belasting heeft van meer dan 7 eenheden ;

(3°) de ondernemingen waarvan het afvalwater, behandeld in hun *eigen* installaties, een grotere verontreinigende belasting heeft dan de minima door de Koning vastgesteld voor elke categorie van ondernemingen. Tot op heden werden deze minima niet bepaald.

De Waterdistributiemaatschappijen moeten enkel intekenen op het kapitaal van de maatschappijen, maar zijn niet bijdrageplichtig.

Het artikel 21 van de wet bepaalt dat de Algemene Vergadering van de Waterzuiveringsmaatschappijen, op voorstel van de beheerraad, ieder jaar de bedoelde bijdragen vaststelt op een forfaitair bedrag berekend op basis van de gegevens over het vorig jaar.

Op welke basis geschiedt de berekening van de bijdragen ?

(1°) Wat betreft de bijdragen verschuldigd door de provincies, geschiedt de bijdrage van de geassocieerde provincies op basis van het aantal inwoners van de provincie die in het gebied van de waterzuiveringsmaatschappij verblijven.

Deze bijdrage wordt door de provincies omgeslagen op de bevolking door middel van een provinciale belasting.

(2°) De bijdragen verschuldigd door de ondernemingen die de zuivering van hun afvalwaters toevertrouwen aan de Waterzuiveringsmaatschappij en waarvan de verontreinigende last 7 eenheden overschrijdt, zijn berekend naar rato van hun verontreinigende last.

Een eenheid verontreinigende belasting is de verontreiniging veroorzaakt door de lozing van het afvalwater van één inwoner gedurende een etmaal.

Deze verontreinigende belasting wordt vastgesteld aan de hand van analyses, en dit volgens de formule bepaald in artikel 2 van het reeds genoemd ministerieel besluit van 15 februari 1974, waarbij ondermeer rekening gehouden wordt met :

het gemiddeld volume geloosde afvalwater tijdens de maand van de grootste bedrijvigheid van het jaar ;

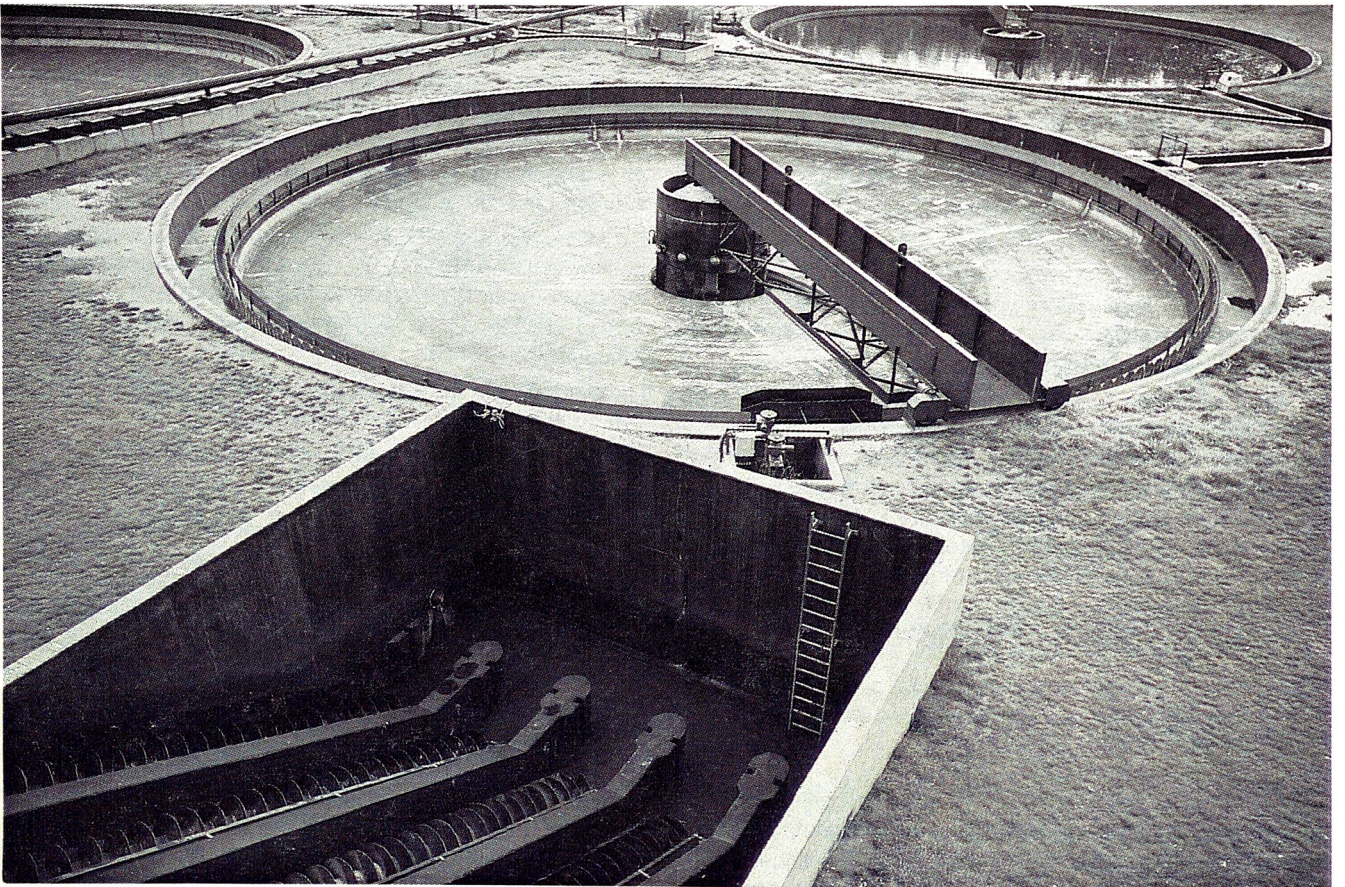
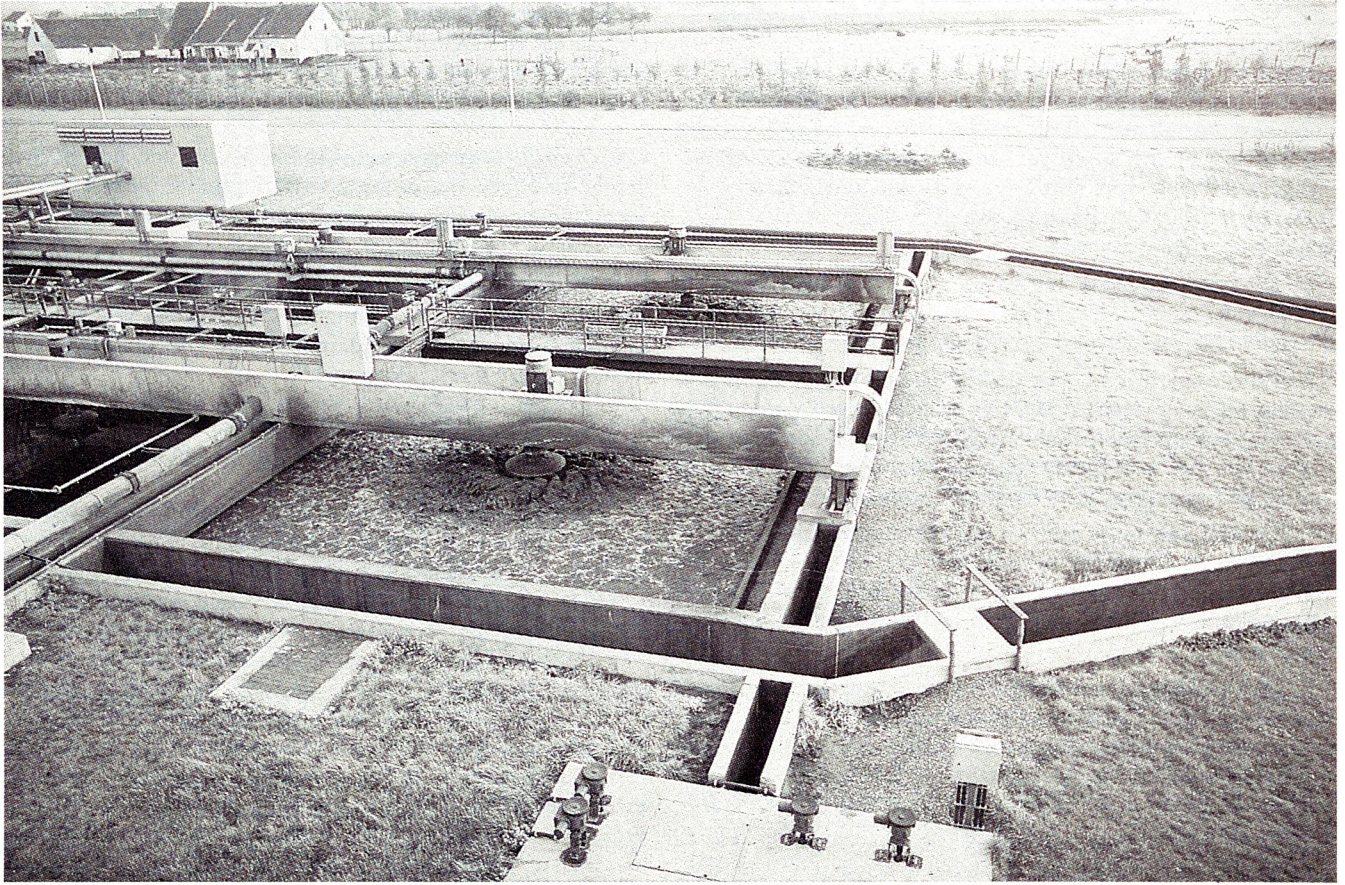
het gemiddelde gehalte aan stoffen in suspensie ;

de gemiddelde gedeeltelijke oxydeerbaarheid.

De vereenvoudigde methode, namelijk het gebruik van de omzettingcoëfficiënten op basis van tewerkstelling of produktie, zoals deze geldt voor de berekening van de inschrijving op het kapitaal (zie supra), mag eveneens worden toegepast voor een overgangperiode, die verstrekt op 31 december 1978, voor de vaststelling van de bijdragen in de kosten van beheer en werking.

Op te merken valt daarbij dat het ministerieel besluit van 1981, de overgangperiode verlengt waarin de vereenvoudigde methode mag toegepast worden, voor de berekening van de inschrijvingen op het kapitaal, maar *niet* voor het vaststellen van de bijdragen in de werkingskosten.

De waterzuiveringsmaatschappijen moeten dus de industriële vuilvracht, die als basis moet dienen voor de

berekening van de werkingskosten, vaststellen aan de hand van analyses. Dit zal ongetwijfeld aanleiding geven tot vele praktische moeilijkheden voor het nemen van de monsters en het tijdig uitvoeren van de talrijke analyses.

Overigens kan de vraag worden gesteld of het wenselijk of zelfs haalbaar is, om de verontreinigende belasting te berekenen aan de hand van analyses voor *alle* ondernemingen, zowel grote als kleine (d.w.z. ondernemingen met een verontreinigende belasting vanaf 7 eenheden); daartoe zal veel mankracht nodig zijn en deze gehele operatie zal erg tijdrovend zijn. Dit moet bovendien elk jaar opnieuw gebeuren.

Naar ons oordeel zou het veeleer wenselijk zijn de berekening van de verontreinigende belasting met analyses te beperken tot de ondernemingen met een geraamde vuilvracht vanaf 2.000 eenheden verontreinigende belasting. Voor de ondernemingen met een verontreinigende last onder de 2.000 eenheden, kan dan best de vereenvoudigde methode toegepast worden op basis van tewerkstelling en produktie. Dit zal heel wat werk besparen.

Zo wordt in het gebied van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken een meetput alleen verplichtend gesteld voor de bedrijven vanaf 2000 inwonerequivalenten.

Het zou tenslotte wenselijk zijn om de verschillende formules voor het berekenen van de verontreinigende belasting, niet alleen deze welke voorzien zijn in voornoemd ministerieel besluit, maar ook deze welke worden toegepast voor de dimensionering van de zuiveringsinstallaties, te herleiden tot één en dezelfde formule. Ook dat zou de zaak veel kunnen vergemakkelijken. De vereenvoudigde formule waarvan hierboven sprake, moet vanzelfsprekend van toepassing blijven.

Een spoedige aanpassing van de reglementering terzake dringt zich ook hier op.

(3°) De bijdrage van de ondernemingen die hun afvalwaters behandelen in hun *eigen* installaties, moet gezien worden in het licht van de toepassing van het art. 35, § 1, van de wet. Volgens deze bepaling vergoedt iedere waterzuiveringsmaatschappij aan de in haar gebied gevestigde ondernemingen, op hun verzoek, geheel of ten dele de werkingskosten van hun zuiveringsinstallaties, voor zover dat afvalwater niet in de installaties van de maatschappij kan worden gezuiverd. Zulks echter op voorwaarde dat deze ondernemingen dan de bijdragen betalen in de werkingskosten, zoals de andere ondernemingen die niet zelf zuiveren.

(4°) Voor de ondernemingen die *zelf* hun afvalwaters zuiveren, maar nog een effluent met een al of niet belangrijke 'restvervuiling' lozen in de openbare waterlopen, bestaat geen bijdrageplicht. Het volstaat dat zij de voorwaarden van de lozingsvergunning op oppervlaktewater naleven.

Wat omvatten de kosten voor beheer en werking?

Na het bepalen van de berekeningsbasis voor de bijdragen in de werkingskosten van de maatschappijen, lijkt het ons wenselijk even nader in te gaan op het begrip 'kosten voor beheer en werking'.

Daarin zijn volgens ons begrepen :
de beheerskosten : lonen en sociale lasten, bezoldiging van

beheers- en controle-organen, bureau- en aanverwante kosten ;

de kosten voor de technische exploitatie : vooral het energieverbruik en de specifieke aankopen en kosten voor de bedrijfsvoering der installaties ;

de afschrijvingen op niet gesubsidieerde activa ;

de dotaties voor het afschrijvings- en vernieuwingsfonds met betrekking tot de installaties ;

de rentelasten, vooral prefinancieringskosten : ofschoon de investeringsuitgaven 100 pct betoelaagd worden, geschiedt de uitbetaling van deze toelagen met een zekere vertraging, zodat soms belangrijke prefinancieringskosten ontstaan.

Dienen er *afschrijvingen* toegepast op de *gesubsidieerde* investeringen van de Waterzuiveringsmaatschappijen ? Deze vraag is zeker relevant indien men weet dat deze kost ongeveer de helft beloopt van het totale bedrag van de bijdragen in de kosten voor beheer en werking.

Volgens ons moeten de afschrijvingen in rekening worden gebracht, en dit om de hiernavolgende redenen :

(1°) Artikel 19 van de Wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging van 26 maart 1971, bepaalt dat de waterzuiveringsmaatschappijen zelf hun kosten van beheer bestrijden met inbegrip van de kosten van exploitatie, onderhoud en afschrijving van de installaties. In het verslag namens de kommissie voor de Volksgezondheid uitgebracht door de heer Beghin, naar aanleiding van de behandeling van het wetsontwerp dat leidde tot de wet van 26 maart 1971, wordt de draagwijdte van dit artikel nader toegelicht. Daaruit blijkt dat de afschrijvingen moeten gebeuren op de totale waarde van de installaties, zonder rekening te houden met de rijks-toelagen.

(2°) Afschrijvingen worden trouwens ook door de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut voorzien (de waterzuiveringsmaatschappijen zijn gerangschikt onder de parastatale instellingen, categorie B). Uit het verslag aan de Koning, gevoegd bij het uitvoeringsbesluit van 1957, blijkt : 'Van de andere kant, heeft men het nuttig geoordeeld een einde te maken aan de soms betwistbare methoden die thans gehuldigd worden bij het bepalen der winsten, der afschrijvingen, der bijzondere reserves en der verschillende provisies alsook bij de wijze van schatting der bestanddelen van het patrimonium. De aanvaarde regelen verschillen, in zekere gevallen, inderdaad van jaar tot jaar, en hun keuze is dikwijls funktie van uitslagen die men wenst te zien verschijnen'.

Bijgevolg moeten de volgens objectieve criteria berekende afschrijvingen jaarlijks en regelmatig toegepast worden en de *kostprijsberekening en de resultaten beïnvloeden*.

De afschrijvingspolitiek heeft tot doel een fonds samen te brengen, teneinde een vast activa, dat door zijn gebruik of door zijn economische veroudering verdwijnt, terug aan te schaffen.

Het is duidelijk dat, buiten het bedrag van de gewone waardevermindering, die als afschrijving ten laste van de resultaten wordt gelegd, een *vernieuwingsfonds* dient te worden voorzien teneinde een groter fonds aan te leggen dat de wederinkoop van een nieuw vast goed, *tegen een hogere prijs dan het eerste*, moet mogelijk maken.

Het boekhoudkundig reglement van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken voorziet volgende percentages in dit verband :

Afschrijvingen :

burgerlijke bouwkunde 2,5 % (40 jaar)

elektro-mechanica 6,66 % (15 jaar)

leidingen 2,5 % (40 jaar).

Vernieuwingsfonds : berekend op een jaarlijkse herwaardering (inflatie) van 4 % :

burgerlijke bouwkunde 3,5 %

elektro-mechanica 2,5 %

leidingen 3,5 %.

De inning op basis van deze *volledige* kostprijs stemt overeen met de twee basisprincipes van de wet van 1971, met name dat de vervuiler betaalt en deze van de financiële verantwoordelijkheid van het beheer van gedecentraliseerde diensten.

De gedecentraliseerde maatschappijen zullen de afschrijvings- en vernieuwingsfondsen aanwenden, zodanig :

(1°) dat ze *zelf* kunnen instaan voor de *vervanging* van installaties waarvoor initieel 100 % staatstoelage werd bekomen ;

(2°) ofwel dat, naargelang de fondsen het toelaten, voor bepaalde of alle nieuwe investeringen, een verminderd betoelagingspercentage zal worden toegepast. Op die manier kan met dezelfde kredieten het programma sneller worden uitgevoerd.

Indien in de toekomst opnieuw wordt overgegaan tot de inning der bijdragen bij de ondernemingen, zal het probleem van het al of niet in rekening brengen van de afschrijvingskosten vooraf dienen opgelost.

Om de financiële lasten van de bevolking en de industrie voor de afvalwaterzuivering niet te hoog te laten oplopen kan misschien overwogen worden om in den beginne de dotaties voor het vernieuwingsfonds niet te voorzien ; bij de berekening van de bijdragen zou dan enkel rekening worden gehouden met de afschrijvingskost op de actuele waarde van de installaties.

Hoe wordt het bedrag berekend van de bijdragen (tarief) in de werkingskosten ?

De totale kosten voor beheer en werking die de verschillende componenten omvatten zoals hierboven weergegeven, worden uiteindelijk omgeslagen op de provincies en de ondernemingen pro rata van de bevolking en de eenheden verontreinigende belasting. Vooraf wordt de kostprijs (P) per eenheid verontreinigende last berekend als volgt :

$$P = \frac{\text{Totale werkingskosten}}{\text{Totale verontreinigingslast}^1}$$

Dit bedrag van de bijdrage wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering, op voorstel van de beheerraad.

¹ Totale verontreinigingslast is de som van het aantal inwoners en het aantal inwonerequivalent (voor industriële vuilvracht).

RAIFFEISENKAS

een volledige bankservice voor gezin en beroep

PROVINCIAAL KANTOOR : ZUIDSTRAAT 15 8800 ROESELARE

VOOR ADRESSEN - ZIE GOUDEN GIDS - RUBRIEK SPAARKASSEN

Ter illustratie volgen hieronder deze tarieven zoals ze werden berekend voor de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken :

	Bedrag met afschrijving	Bedrag zonder afschrijving
1975	50 F (a)	— F
1976	131 F	— F
1977	210 F	— F
1978	195 F	93 F
1979	220 F	96 F
1980	305 F	148 F
1981	336 F	180 F
1982	440 F (raming)	228 F (raming)
	244 F (b)	126 F (b)

(a) Per inwonerequivalent.

(b) Het tarief per IE voor 1982 wordt sterk beïnvloed door de stijging van de totaal in aanmerking komende verontreinigende last wegens de uitbreiding van het amtsgebied van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken. Aldus dient voor 1982 de globale werkingskost verdeeld over 1.741.318 IE's in plaats van over 1.012.498 IE's voor 1981, wat een grote vermindering per IE insluit.

Vanaf 1978 werden, op verzoek van de Minister van Volksgezondheid, twee tarieven opgelegd, ofschoon de wet dit onderscheid niet maakt :

een tarief voor huishoudelijke afvalwaters, zonder rekening te houden met de afschrijvingen ;

een tarief voor industriële afvalwaters, met inbegrip van de afschrijvingen.

De bijdrage van de provincie West-Vlaanderen, werd tot op heden bepaald aan de hand van het tarief, zonder afschrijvingskosten.

Om het aandeel van de provincie West-Vlaanderen in de werkingskosten van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken te betalen, wordt een belasting geïnd waarvan het bedrag als volgt is bepaald :

1975 : 25 F/inw. max. 100 F

1976 : 150 F/gezin

1977 tot 1980 : 250 F/gezin

1981 : 375 F/gezin

1982 : voorstel : 425 F/gezin.

Bij beslissing van de Minister van Volksgezondheid werd de inning van de bijdragen der *ondernemingen* geschorst vanaf 1975, zulks in afwachting van een eenvormig nationaal of regionaal tarief of tarieven. Ondertussen worden de kosten gedekt via terugvorderbare voorschotten van het Vlaamse Gewest. Bij de berekening van deze voorschotten wordt eveneens het tarief gebruikt zonder afschrijvingen.

De Vlaamse Gewestbegroting wordt aldus van jaar tot jaar bezwaard met steeds stijgende schatkistvoorschotten. De terugbetaling ervan door de waterzuiveringsmaatschappijen zal onmogelijk zijn, daar in dat geval, het tarief buitensporig fors zal moeten stijgen, wat niet haalbaar is.

Het is bijgevolg dringend noodzakelijk dat de bedrijven hun aandeel in de werkingskosten betalen. De basisprincipes van de wet van 26 maart 1971 'inspraak van de vervuiler' en 'de vervuiler betaalt' dienen geëerbiedigd, zonet zet men het ganse waterzuiveringsbeleid terug op de helling.

Besluiten

De strijd tegen de waterverontreiniging is een zaak die ons allen aanbelangt en waarvoor noodzakelijkerwijze de nodige offers moeten gebracht. Het instrument in deze strijd is de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en haar uitvoeringsbesluiten. Het waterzuiveringsbeleid dat daaruit moet groeien, is geregionaliseerd en de Vlaamse Executieve heeft reeds beslist de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij zo snel mogelijk operationeel te maken.

Uit dit artikel blijkt tevens de dringende noodzaak om de thans geldende reglementering op sommige punten aan te passen. Dit is inzonderheid van belang voor de betoelaging van de investeringsuitgaven van de waterzuiveringsmaatschappijen en voor het bepalen van de bijdragen van de ondernemingen in de kosten van beheer en werking van deze maatschappijen.

Nu de structuren bestaan, moet ook dringend werk gemaakt worden van de uitvoering van één van de belangrijkste hoekstenen van de wet, namelijk van het principe 'de vervuiler betaalt'. De bevolking draagt reeds bij door de toepassing van een provinciale belasting. Ook van de zijde van de ondernemingen mag een inspanning worden verwacht. De inning van deze bijdragen in het Kustbekken blijft opgeschort tot een oplossing voor tarifiëring wordt gevonden voor het Vlaamse Gewest. De bestaande wetgeving biedt de mogelijkheid dit probleem op te lossen.

Afgezien van het financiële aspekt, mag men hierbij de incitatieve functie van deze bijdragen niet onderschatten. Het is zo dat in toenemende mate door de bedrijven geïnvesteerd wordt in zuiveringsinstallaties, maar daarnaast en zeker zo belangrijk is er het feit dat kan verwacht worden dat onder invloed van de heffingen, de hoeveelheid geproduceerd afvalwater belangrijk zal dalen, zelfs in zodanige mate dat het het effect van de zuiveringsinspanningen overtreft.

Zoals gezegd bestaan er geen pijnloze remedies voor de financiering van de waterzuivering.